

Handläggare
Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Olof Johansson
Översiktsplanerare
olof.johansson@tyreso.se
08-578 299 79

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2021-04-25

Sida
1 (5)
Diarienummer
KSM2022-374.210

Mottagare
Hållbarhetsutskottet

Svar på Remiss- Regional masshanteringsplan för Stockholms län

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till hållbarhetsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse antas som Tyresö kommuns svar på Remiss – Regional masshanteringsplan för Stockholms län.

Kommunstyrelseförvaltningen

Elin Waltersson
Tf. Kommundirektör

Charlotta Klinth
Tf. Chef samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Förslag till regional masshanteringsplan Stockholms län har översänts till Tyresö kommun på remiss. Förslaget har tagits fram genom ett gemensamt projekt av Länsstyrelsen, Region Stockholm, STORSTHLM, Trafikverket och Stockholm Stad.

Det övergripande syftet med den regionala masshanteringsplanen är att skapa förutsättningar för cirkulär och resurseffektiv hantering av massor i länet, och att åstadkomma en regional samsyn om åtgärder som behövs för att uppnå detta. Tyresö kommun ser positivt på den regionala masshanteringsplanens ambitioner men ser att den kan förbättras på en del områden.

Dialogen och samverkan mellan kommunerna om var och hur de planerar för sin masshantering måste förbättras och planeringen måste ske med mycket större transparens. Detta bör ytterligare belysas i planen. I dagsläget finns stora brister i samverkan mellan kommuner, vilket blivit tydligt i samband med Stockholm stads planer på att etablera en stenkross i Skrubba i angränsning mot Tyresö. Tidigare brister i den mellankommunala dialogen visar att detta är ett återkommande problem, som kräver förbättring.

Vi ser även att den regionala masshanteringsplanen tydligare behöver redovisa möjligheten till temporär användning för masshantering som ett verktyg för kommunerna. Vi ser inte heller att det kommer att vara möjligt för alla kommuner att kunna peka ytor för masshantering i sin översiktsplan.

Beskrivning av ärendet

Förslag till Regional masshanteringsplan har lämnats till Tyresö kommun på remiss fram till den 10:e juni 2022.

Det övergripande syftet med den regionala masshanteringsplanen är att skapa förutsättningar för cirkulär och resurseffektiv hantering av massor i länet, och att åstadkomma en regional samsyn om åtgärder som behövs för att uppnå detta. Den regionala masshanteringsplanen ska användas som ett planeringsunderlag vid regional och kommunal planering. Berörda aktörer ska stå bakom dess mål och åtgärder.

I den regionala masshanteringsplanen lyfts behovet av ballastmaterial och jordmassor för regionens samhällsbyggande fram både nu och i framtiden. I samband med byggnation uppstår också ett behov att ta om hand och transportera bort jord, stenar och grus. Dagens täkter räcker inte till. Transporter sker från och till täkter långt bort från Stockholm. Dessa transporter har en negativ inverkan såväl miljömässigt och klimatmässigt som ekonomiskt.

I den regionala masshanteringsplanen identifieras hinder för att masshanteringen ska vara cirkulär och resurseffektiv. Hinder som nämns är:

- Komplext regelverk,
- Bristande logistik och samordning,
- Brist på ytor för masshantering.

I den regionala masshanteringsplanen har följande regionala effektmål preciserats:

- En resurseffektiv, cirkulär och samhällsekonomisk optimerad hantering av berg- och jordmassor.
- Hantering och transporter av massor, utan negativ miljö- och klimatpåverkan.
- Bred regional samverkan som säkrar konkurrensneutralitet och lika villkor

Till målen kopplas i sin tur flera delmål med därtill kopplade åtgärder och ansvariga.

Tyresö kommuns synpunkter

Tyresö kommun ser att lokal masshantering är av stor vikt för det kommande samhällsbyggandet av Stockholmsregionen och att vinsterna inom såväl miljö, klimat och ekonomi såväl som avlastning av det regionala vägnätet är mycket stora. Vi instämmer vidare i att masshanteringen är en regional fråga och ser mycket positivt på en mellankommunal överenskommelse och en tydlig plan framåt som vi ser att den regionala masshanteringsplanen utgör.

Tyresö kommun har sedan många år tillbaka arbetat med såväl planering för lokal masshantering som lokal masshantering i praktiken och vi har därför med oss värdefulla erfarenheter. Överlag instämmer vi i den regionala masshanteringsplanens målsättningar och därtill kopplade åtgärder, men ser några delar där den regionala masshanteringsplanen kräver förtydliganden och justeringar för att kunna fungera i den efterföljande planeringen.

Följande delar ser vi behöver justeringar:

1. Dialogen och samverkan mellan kommunerna om var och hur de planerar för sin masshantering måste förbättras och förhoppningen är att den regionala masshanteringsplanen kan bidra till en sådan samordning. Detta bör ytterligare beläggas i planen. I dagsläget finns stora brister i samverkan mellan kommuner. Ett tydligt exempel på

detta är Stockholm stads planer på att etablera en stenkross i Skrubba i gränslandet mot Tyresö kommun. Detta är inte första gången liknande sker. För några år sedan avverkades 50.000 kvm skog i gränsområdet mot Lindalen i Tyresö i syfte att anlägga en stenkross utan att meddela Tyresö kommun.

Detta visar med tydlighet att detta är ett återkommande problem, som kräver förbättring. En fungerande mellankommunal dialog är en förutsättning för det mellankommunala samarbete som den regionala masshanteringsplanen föreslår.

2. Att möjligheten till temporär användning för masshantering inte nämns tillräckligt i den regionala masshanteringsplanen.

I Tyresö kommun arbetar vi enligt riktlinjen att *"Områden aktuella för kommande exploatering ska ses som potentiella ytor för masshantering, upplag och/ eller etablering fram tills exploateringen påbörjas"*. I Tyresö kommun kommer den temporära användningen för masshanteringen att vara vår enda möjlighet då lämplig yta för permanenta täkter och materialterminaler saknas i en för övrigt tätbebyggd kommun. Vi ser att ett sådant förhållningssätt behövs i många andra av länets kommuner.

3. Kopplat till ovanstående ser vi det inte alltid möjligt att i översiktsplanen peka ut ytor för masshantering i dess markanvändningskarta.

Översiktsplanen är en långsiktig överenskommelse som ska leva över mandatperioder och kan inte peka ut temporär markanvändning. Sannolikt kommer många kommuner i likhet med Tyresö att sakna ytor som lämpar sig för permanenta täkter. Vi ser därför att ytor för temporär användning istället bör pekas ut i ett kompletterande dokument till översiktsplanen. Översiktsplanen kan i sin tur innehålla kommunens övergripande förhållningssätt till masshantering.

Prövning av barnets bästa

Den regionala masshanteringsplanen gör ingen särskild bedömning enligt barnets bästa. En barnkonsekvensanalys skulle istället behöva göras som en individuell prövning i varje enskilt fall kopplat till anläggandet av en täkt eller materialterminal. Detta ser vi ska framgå tydligare i masshanteringsplanen.

Bilagor

Bilaga 1. Förslag till Regional masshanteringsplan för Stockholms län